

atim+

Fast Rope

aneb rychlé lano

Výsadkáři ze 43. vpr prošli přeškolovacím kurzem na metodu slanění na volném laně Fast Rope

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

S náměstkem ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Luborem Koudelkou jsme hovořili nejen o tom, jaký dopad měla koronavirová krize na pořizování nové armádní techniky

Investice do budoucnosti země

V únoru letošního roku odstoupil z funkce náměstka ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Filip Říha. Ministr obrany pověřil řízením této sekce dosavadního ředitele odboru řízení a podpory SVA MO Lubora Koudelku. A právě jeho jsme se mimo jiné ptali na to, jaký dopad měla koronavirová krize na akvizice nové armádní techniky.

Žijeme v době, kdy nabídka zboží většinou výrazně převyšuje nad poptávkou. Pro mnoho lidí se nakupování stalo zálibou. Jak moc rozdílné je od toho běžného nakupování pořizování zbrojních systémů pro armádu a vůbec nakupování v resortu Ministerstva obrany?

Máme zde především řadu daných pravidel, ať již zákonů na úrovni České republiky, či regulace na úrovni Evropské komise. Tohle všechno tvoří jakýsi rámec pro stanovení

zásad při pořizování vojenského materiálu. Nejvýznamnější je samozřejmě zákon o zadávání veřejných zakázek. Jedna jeho část je přímo věnovaná nakupování materiálu v oblasti obrany a bezpečnosti. Navíc jsou tady ještě interní normy MO, které tyto postupy stanovují do ještě větších detailů. Pokud se týče zákona o zadávání veřejných zakázek, tak v některých případech není pro uživatele, tedy i pro nás, příliš přívětivý. Uvítali bychom obzvláště pro realizaci na trhu v oblasti obrany a bezpečnosti určité uvolnění tak, abychom v některých případech mohli postupovat rychleji.

Připravovaná novela tohoto zákona je tedy něco, co by vám mělo do budoucna pomoci při výběrových řízeních?

Ono se jedná o technickou novelu, ke které jsme posílali své připomínky na Ministerstvo pro místní rozvoj. Jedna z těchto připomínek byla po několika kolech jednání částečně akceptována. Týká se především toho, abychom mohli pořizovat služby související se sofistikovanými zbraňovými systémy. Konkrétně se jedná o servisní smlouvy, opravy a modernizace. Jde nám o to, abychom mohli oslovit

přímého dodavatele těchto služeb a nemuseli postupovat výběrovým řízením.

Když odstupoval náměstek Říha z funkce, označil ministr obrany za jeden z problémů, který bude do budoucna potřeba zlepšit, externí komunikaci. Podařilo se vám již s touto záležitostí vypořádat?

Toto je otázka především pro členy výboru pro obranu Poslanecké sněmovny. Za sebe si myslím, že ano, a takto to hodnotil i pan ministr. Velmi intenzivně komunikuje především se zmíněným výborem pro obranu, a to jak s paní předsedkyní Černochovou, tak i s jednotlivými členy. Snažíme se být maximálně transparentní, otevření vůči výboru. Intenzivně komunikujeme také s podvýborem pro akvizice, s panem předsedou Řehounekem.

Váš předchůdce odešel z funkce uprostřed procesu těch největších akvizic. Vy jste musel doslova naskočit do hodně rozjetého vlaku. Jak jste se s tím dokázal vypořádat a jak moc se vám podařilo eliminovat vliv této personální změny na chod sekce?

Byla to pro mne velká výzva. Jednalo se o krok, který jsem absolutně neočekával. Od samého počátku se snažím v maximální možné míře navázat na práci pana náměstka Říhy, který za ten rok, co v této funkci působil, odvedl velký kus práce. Řada velkých projektů se rozeběhla, celá řada se jich i podepsala. Bývalého náměstka Filipa Říhu stále považuji za jednoho z největších expertů na akvizice, a to včetně pořizování materiálu v oblasti obrany a bezpečnosti.

Snažíme se soustředit především na velké, strategické projekty, které se nacházejí

A fakta

Lubor Koudelka se narodil 19. 9. 1967 ve Dvoře Králové nad Labem. Po ukončení Vysoké vojenské pedagogické školy v Bratislavě prošel celou řadou odborných zahraničních kurzů ve Spolkové republice Německo a v Belgii. Účastnil se misí OSN v Libérii a Iráku. Působil jako vojenský poradce při Stálé misi ČR při OSN, OBSE a dalších mezinárodních organizací ve Vídni. Později pracoval v různých funkcích na sekci obranné politiky a strategie. Na sekci vyzbrojování a akvizic MO prošel funkcemi vedoucího oddělení koncepcí a analýz a ředitele odboru řízení a podpory. Od února letošního roku vykonává funkci náměstka ministra pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic MO na základě příkazu zastupování.

v různé fázi rozpracovanosti. Ty jsou prioritou jak pro ministra obrany, tak i pro náčelníka Generálního štábu. Jak jsem ale již zmínil, byla to pro mne výzva, ta situace nebyla a není vůbec jednoduchá. Současně chci ale uvést, že je pro mě důležitá podpora pana ministra, kterou mám a velmi si jí vážím.

S koronavirem přišlo výrazné zvýšení schodku státního rozpočtu. Museli jste i vy v oblasti akvizičních plánů na tuto situaci nějak reagovat?

Naším největším zákazníkem je Armáda České republiky. Devadesát pět procent akvizic děláme pro ni. Generální štáb je tím, kdo drží peníze na akviziční projekty. K určitým redukčním jsme samozřejmě museli přistoupit. Došlo také k rozložení financování u některých projektů. Ale nějaké zásadní dopady na strategické akviziční projekty to nemělo.

Zmínil jste, že vaším největším zákazníkem je armáda, tedy Generální štáb AČR. Jak hodnotíte spolupráci s ním?

Za poslední rok a půl se zásadním způsobem podařilo zlepšit komunikaci mezi naší sekci a uživatelem, tedy Generálním štábem AČR. Komunikace jak na té nejvyšší, tak i na pracovní úrovni probíhá velice dobře. Výrazně se zlepšila kvalita specifikací a zdůvodnění požadavků. Příkladem toho je i konkrétní specifikace na dělo NATO. Zdůvodnění ze strany uživatele bylo velmi dobré a pro nás plně akceptovatelné.

Pokud by skutečně do resortu přišlo méně peněz, než je očekáváno, znamenalo by to úplné zrušení některých projektů, anebo byste šli spíše rozložení v čase a oddálením plateb?

Primární snahou v takovémto případě by samozřejmě bylo, abychom se tyto projekty pokusili odložit v čase. Zrušení projektů je až tím posledním radikálním řešením. K tomu kroku by mělo být přistupováno až teprve v okamžiku, kdy se všechny možnosti již vyčerpaly a neexistuje žádná cesta pokračování toho daného projektu.

Názory na to, jak rychle a zda vůbec se podaří dokončit modernizaci naší armády, se i přes ujišťování politiků různí. Jak tento problém vnímáte vy, jste spíše optimista?

V poslední době jsem zaznamenal řadu prohlášení našich politických představitelů, která ve mně vzbuzují spíše optimismus. Existuje zde celkem jednoznačná deklarace, že modernizace armády musí pokračovat. To znělo nejen z úst premiéra, ale i od předsedy příslušných výborů obou komor parlamentu a pana ministra. Takže jsem skutečně svým způsobem optimista. Investice do obrany jsou investice do budoucnosti této země. S ohledem na bezpečnostní situaci, která se ve světě určitě zlepšovat nebude, je to něco naprosto nezbytného.

Věříte tedy tomu, že resortní rozpočet na příští rok bude ve výši 1,4 HDP a počítáte s tím i ve svých plánech?

On ten podíl na hrubém domácím produktu není až tak důležitý. Obzvlášť v období recese. Daleko důležitější je konkrétní výše rozpočtu. Věřím ale, že budou dodrženy alianční závazky. Rozpočet na příští rok by měl být ve výši 85 miliard korun a na to jsou také stavěny naše akviziční plány.

Jakým způsobem se vyvíjejí ceny zbraňových systémů v období hospodářské krize? Objevují se zajímavé nabídky, je to vhodná doba pro nakupování?

Na jednu stranu by se mohlo zdát, že na trhu se objeví finančně výhodné nabídky na dodávky zbrojních systémů. V praxi tomu tak ale není. Jak jsem již zmínil, bezpečnostní prostředí ve světě není příliš příznivé. Ceny zbrojních zakázek se ročně zvyšují o pět až deset procent. Pochybuji tedy, že koronavirová krize na tom něco zásadně změní. Přímá souvislost v tomto směru tedy neexistuje.

Co způsobuje takové zdražování, je za tím zhoršující se bezpečnostní situace?

Zhoršující se bezpečnostní situace za tím asi bude. Je potřeba si ale také uvědomit, že ty systémy jsou rok od roku sofistikovanější a také lidská práce je stále dražší. Tohle všechno jsou aspekty, které mají vliv na rostoucí cenu bezpečnostních materiálů.

V případě houfnic pro naši armádu jste se po prozkoumání trhu obrátili přímo na francouzského výrobce. Jakým způsobem probíhají dosavadní jednání, dojde k podpisu smlouvy skutečně do konce roku?

Naší ambicí je podepsat smlouvu s francouzskou společností Nexter do konce tohoto roku. Samozřejmě bude záležet na průběhu vyjednávání. Právě před chvílí jsem byl zahájit předběžné tržní konzultace s francouzskou stranou. Po získání registrace z Ministerstva financí pak dojde k oficiálnímu oslovení. Pak již bude probíhat oficiální vyjednávání obou smluvních stran.

Dosavadní jednání s výrobcem je tedy vstřícné, akceptuje i zastropování té ceny ve výši 5,9 miliardy korun?

Jak jsem již zmínil, jednání bylo zahájeno dnes. Na něm jsem deklaroval dvě naše základní podmínky. Tedy že počítáme s tím, že předpokládaná cena nebude překročena a zapojení českého obranného průmyslu bude činit minimálně čtyřicet procent. To jsem jim dnes ráno sdělil.

Takže oni ještě neměli čas se s tím podobně seznámit a nějakým způsobem se k tomu vyjádřit...

Přesně tak. Jednání bylo teprve zahájeno. Byly to předběžné tržní konzultace.

Asi klíčovým akvizičním projektem bude nákup nových bojových vozidel pěchoty. Jak to v současnosti vypadá s jeho dokončením?

V tomto projektu nám zůstali tři potenciální dodavatelé. Je to společnost BAE s vozidlem CV90, společnost Rheinmetall s vozidlem Lynx a General Dynamics s vozidlem ASCOT. V současné době s nimi intenzivně komunikujeme s tím, že jsme je požádali o jejich vyjádření k modifikaci modalit této zakázky. Došlo totiž k rozložení plateb tohoto projektu až do roku 2028 a dodávek této techniky do roku 2027. Toto bylo samozřejmě předem konzultováno s uživatelem, s Generálním štábem, který s tím souhlasil. Z tendru již dříve odstoupila společnost PSM s bojovým vozidlem pěchoty Puma. Dostali jsme již odpovědi na tuto modifikaci a pokračujeme v intenzivní komunikaci. Předpokládám, že v průběhu léta bude odeslána těmto třem firmám žádost o předložení „finální“ nabídky.

Kdy tedy předpokládáte, že by mohlo dojít k definitivnímu podepsání smlouvy?

Naší stálou ambicí je podepsat tuto smlouvu do konce roku. Bude ale samozřejmě záležet na průběhu vyjednávání. Jedná se o největší zbrojní projekt v historii České republiky, takže je velice obtížné odhadnout přesný termín.

Neobáváte se toho, že výběrové řízení může být nějakým způsobem napadeno a že se všechno ještě oddálí?

To je samozřejmě věc, kterou nemůžeme vyloučit. Může to být součástí určité taktiky. I v minulosti jsme byli svědky, že neúspěšný uchazeč podal různé návrhy a stížnosti na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. To jsou záležitosti, kterým nelze i při nejlepší vůli zabránit. Máme zde případy nákupu ručních zbraní, v současné době je u tohoto úřadu tendr na víceúčelové vrtulníky.

Protiletadlovci již několik let potřebují akutně náhradu za komplety KUB. Víte už, jakým způsobem bude tato záležitost řešena a kdy by se mohli dočkat nové techniky?

Předpokládáme, že během několika týdnů padne definitivní rozhodnutí, jaký bude způsob realizace této veřejné zakázky. Je zde několik možností. Jednou z nich je nákup formou vláda-vláda. Během několika týdnů by

mělo být rozhodnuto. I v tomto případě předpokládáme podpis smlouvy do konce roku s tím, že dodávky by měly být realizovány od roku 2023.

Akvizice se netýkají jen těch velkých zbrojních nákupů. Náčelník Generálního štábu přišel krátce po nástupu do funkce s projekty okamžitého dopadu zaměřené především na výstroj a výzbroj jednotlivce. Jak to vypadá s tímto projektem, bude již v brzké době naplněn?

Co se týká výstroje a výzbroje pro vojáky AČR, tak tam došlo k celkem významnému posunu. Byly podepsány smlouvy na nákup ručních zbraní s Českou zbrojovkou. Byla podepsána smlouva na ochranné vesty se společností STV Group. Ta obsahuje dodávku 47 tisíc ochranných vest. Dále se realizuje smlouva

na dodávku ochranných přileb a nízkoprofilového nosiče výstroje. V tomto směru je tedy podle mého názoru stav uspokojivý. Vojáci se dočkají nové výstroje a výzbroje, která je samozřejmě velmi potřeba. Přitom v nedávné době byla tato oblast dost opomíjená, což samozřejmě bylo zásadním způsobem negativně vnímáno koncovými uživateli, tedy vojáky naší armády. V této oblasti si myslím, že došlo k výraznému zlepšení, a to i z hlediska alokovaní finančních prostředků.

Jaké další akviziční úkoly budete v nadcházejícím období prioritně řešit?

Jak jsem již zmínil, budou to především ty čtyři hlavní vyzbrojovací projekty. Tedy bojová vozidla pěchoty, dělo NATO, systém řízení palby a protiletadlový systém. Samozřejmě další významnou akvizicí je pořízení osobních terénních automobilů, které by měly nahradit zastaralé UAZy a landrovery.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a Jana Deckerová

Podplukovník gšt. Radoslav Matula

V Čáslavi zůstává poslední pilot, který létal jak na strojích MiG-21, tak i na JAS-39 Gripen

Na křídlech MiG-21 a JAS-39 Gripen

Byl jedním ze dvou pilotů generace, která měla možnost pilotovat letouny MiG-21 a poté JAS-39 Gripen. Nyní dráhu vojenského pilota nadzvukových letounů ukončil. Bojové letouny v Čáslavi už podplukovník gšt. Radoslav Matula pilotovat nebude, brány armády a ani letiště však neopouští. Od července letošního roku je velitelem Správy letiště Pardubice. Pomyslnou štafetu posledního pilota obou bojových letounů tak symbolicky přebírá podplukovník Michal Daněk.

Z Bechyně až do Čáslavi

Podplukovník gšt. Radoslav Matula v roce 1990, po ukončení studia na vysoké vojenské škole v Košicích, začal vojenskou kariéru jako pilot stíhacího pluku s poručíckými „hvězdami“ na výložkách u vojenského útvaru v Bechyni. Během svojí vojenské kariéry postupně prošel pilotními funkcemi u 82. samostatné stíhací letky v Mošnově a Přerově. V roce 1995 byl přemístěn k vznikající 4. základně stíhacího letectva v Čáslavi.

Postupně létal na typech L-29 Delfin, L-39 Albatros a MiG-21, na kterých nalétal do roku 2004 téměř 900 hodin. V roce 2005 byl součástí první skupiny čáslavských pilotů, která ve Švédsku absolvovala přeškolení na letoun JAS-39 Gripen, na kterém nalétal asi 1 200 hodin. Podplukovník Matula nalétal za svoji bohatou kariéru vojenského pilota na těchto letounech zhruba 2 100 hodin, z toho na nadzvukových letounech zhruba 2 000 hodin.

Rozdíl třiceti let

Do poloviny tohoto roku podplukovník Matula velel prestižní 211. taktické letce. Ve funkci ho nyní vystřídal podplukovník Michal Daněk, který se tak stal posledním vojenským pilotem, který létal na nadzvukových MiG-21 a v současné době létá na Gripenech. Také on létal během své pilotní kariéry na všech výše uvedených letounech. Jeho nálet činí cca 2 800 hodin, z toho přibližně 2 200 hodin na nadzvukových letounech.

„Mezi oběma letouny je naprosto zřejmý třicetiletý rozdíl, a to jak z aerodynamického hlediska a avioniky, tak bojových možností,“ popisuje rozdíl mezi stroji MiG-21 a JAS-39 Gripen jeden z nejzkušenějších čáslavských pilotů podplukovník Michal Daněk.

Přestože jsou si oba letouny koncepcí „delta křídla“ podobné v některých vlastnostech, jsou velice rozdílné ve vybavení a hlavně v možnostech pilotáže. „Starší MiG

spotřeboval téměř 80 % soustředění na samotné řízení letounu a pak zbylo 20 % na taktickou část s minimem avioniky. Všechno tedy vymyslel pilot v hlavě a neobešel se bez podpory naváděčů na velitelských stanovištích,“ srovnává oba letouny podplukovník Matula. Naproti tomu Gripen s řízením „fly by wire“ a pokročilou avionikou pomáhá pilotovi odlehčit soustředění pro řešení taktické situace a svou modernější výzbrojí podporuje možnosti více samostatného řešení bojového úkolu. „Nicméně ten krásný pohled na zakulacení země a téměř fialovou barvu oblohy při dosažení výšky 20 kilometrů s MiGem je ale dnes s Gripenem nemožný z důvodu jeho nižšího dostupů,“ uzavřel srovnání obou letounů podplukovník Matula.

Text: kpt. Hana Havrdová,
foto: Tomáš Soušek a archiv 21. zTL

Výsadkáři ze 43. vpr prošli přeškolovacím kurzem na metodu slanění na volném laně Fast Rope

Fast Rope aneb rychlé lano

Chrudimští výsadkáři byli přeškoleni na způsob vysazení z vrtulníku ve visu pomocí speciálního tlustého lana s názvem Fast Rope. Je to jeden z jejich hlavních úkolů ve výsadkové přípravě.

Lano Fast Rope je alternativa ke klasickému slaňování pomocí sedacího úvazku a osmy. Tento způsob vysazení se využívá v situacích, kdy není možné, aby vrtulník dosedl na zem. Dále záleží na povaze úkolu, který jednotka plní, podle toho se volí varianta vysazení. Slanění je pomalejší varianta především pro vysazení větších skupin vojáků. Každý voják se musí nejdříve navázat na lano pomocí osmy a se samojištěním slanit. Na zemi se pak opět z lana odvázat. Navíc musí

mít každý celotělový úvazek, což může být neslučitelné s plněním některých úkolů. Díky jištění je to však bezpečnější varianta. „V rámci závěrečných slanění na přeškolovacím kurzu se slanilo 220× za 50 minut. V porovnání s klasickým slaněním, kde se za stejný čas provedlo pouhých 50 slanění na volném laně, je zřejmé, že Fast Rope je zhruba čtyřikrát rychlejší,“ vysvětluje instruktor výsadkové přípravy 43. vpr praporek Jiří Kupčík.

Fast Rope je silné splétané lano o průměru čtyři centimetry, dlouhé 12 až 27 metrů. Je koncipováno tak, aby umožnilo rychlé a bezpečné slanění z vrtulníku až třem osobám s plnou výstrojí (1 osoba = 150 kg). Na kotvním jeřábu vrtulníku Mi-171Š je lano přiděláno pomocí velkého oka. Voják sevře lano oběma rukama v úrovni hrudníku a slaní dolů, na zemi jednotka zaujme kruhovou obranu. Tuto metodu slanění používají i další jednotky AČR, konkrétně 601. skupina speciálních sil, 102. průzkumný prapor a letečtí návodčí. U Policie ČR tento způsob vysazení používá útvar rychlého nasazení.

Na přeškolovacím kurzu instruktor nejdříve vysvětlí a předvedou, jak správně lano uchopit. „Na sobě máte zatím jen přilbu a rukavice, my jim říkáme motorkářské. Nacházíme se na lezeckém trenažéru Jakub na první podlažce, ta je zhruba ve výšce dva metry,“ popisuje kapitánka Simona Mužátko. A je tady první test, nastoupit na lano a vydržet 20 vteřin, pak sjet. „Opakuji si výška ramen, vyždímat, drž a jedem. To ždímnání znamená, že lano uchopíte rukama těsně nad sebou, provedete pohyb jako když ždímete prádlo a přitáhnete k hrudníku,“ dodává. První „jízda“ byla asi u všech lehce rozpačitá, nevěděli co čekat.

Další zkouška na sebe nenechá dlouho čekat. V půlce slanění se účastníci musí na pět vteřin zastavit. To je posouvá na další podlážku, až se dostávají na tu třetí. „Přiznám se, že pohyb po trenažéru byl pro mě horší než samotné slanění. Po slanění ze třetí podlážky, která je ve výšce přibližně šest metrů, už docela pálí ruce, ale rukavice drží. A je tu další část. To co jsme si vyzkoušeli doposud, děláme znovu celé s materiálem. Takže si jdeme pro balistickou vestu, batoh, nesmí chybět ani útočná puška. Člověk docela ztěžkne, nejmíc to pocítí na laně. Už začínám cítit předloktí a úchop trochu slábne, ale pud sebezáchovy mi nedovolí se pustit,“ líčí kapitánka Mužátko. Po pauze a odstrojení materiálu následuje slaňování ve skupině. „To znamená, že jedeme jeden za druhým. Opět postupujeme od první podlážky až ke třetí. Musím přiznat, že mě to baví. A je to tady, materiál na sebe a jeden za druhým směrem dolů.“

Další den si účastníci kurzu zopakovali dovednosti ze dne předchozího, ovšem na slaňovacím trenažéru a v noci. V první fázi nikdo nezaváhal, to bylo ale v hangáru ještě rozsvíceno. Po zhasnutí je opravdu tma, proto je začátek a konec lana označen light stickem. Nejprve se slaňuje bez materiálu. „Vidím jen, jak siluety kolegů postupně mizí a je řada na mně. Nejdůležitější je lano pořádně sevřít v ruce. Za světla se opět ustrojíme

a opakujeme slanění s materiálem. Všichni prošli,“ zdůrazňuje kapitánka.

A je tady závěr přeškolení a „ostré“ slanění. Nebude jen jedno, to by bylo moc jednoduché. Účastníci dodržují metodické řady. Vrtulník ještě sedí na zemi, když dělají metodickou přípravu. Následují dva „sjezdy na lehkou“. Jeden je zhruba z pěti a druhý z deseti metrů. Ve vrtulníku je lano ukotvené trochu níž než na trenažéru, přesto nástup na lano není

nijak náročný. „Stroj! Slyšíme z úst instruktora. Vesta, batoh, zbraň a blížíme se k závěru. Opět slanění ze dvou různých výšek. Pro mne je tohle zábava, i když deset metrů s materiálem mi hodně zahřálo ruce. Asi jako když vydáváte misku s vařící polévkou z mikrovlnky,“ dodává kapitánka Simona Mužátko na závěr.

Text a foto: kpt. Simona Mužátko

David Jirka: Nečekám slova chvály, jsem šťastný mezi svými spolubojovníky a dál hrdě reprezentuji

Z veslaře střelcem

Veslař David Jirka, stříbrný medailista z olympiády 2004 v Aténách a z mistrovství světa 2003 v Miláně, ukončil svou aktivní sportovní kariéru v ASC Dukla. V roce 2017 přestoupil do jiného týmu a obléká „dres“ Čestné stráže Armády České republiky.

David Jirka odstartoval svou vojenskou kariéru základní službou v roce 2001 v pražské Dukle, kde následně působil jako profesionální sportovec-civilista. Možnost navléci si uniformu se před ním otevřela v roce 2005 hned poté, kdy na olympijských hrách v Aténách v roce 2004 získal stříbrnou medaili ve veslování v párové čtyřce.

„V týmu Dukly si každý člověk musel své místo zasloužit, zejména dosaženými sportovními úspěchy. Také délka pracovního kontraktu byla závislá hlavně na schopnosti tvrdého tréninku, který trval

pět až šest hodin denně,“ vzpomíná David Jirka. Zúčastnil se i další olympiády v Pekingu v roce 2008 a kvalifikoval se na mistrovství světa ve veslování v roce 2009.

Po mnoha úspěších na mezinárodních kolbištích mu vedení ASC Dukla nabídlo trénování mládeže do 23 let. „Trenérem může většinou být pouze civilní osoba, takže mé rozhodnutí přijmout nabídku stát se trenérem, a tím pádem „svléknout“ vojenskou uniformu, bylo obtížné. Chtěl jsem ale dál sloužit v armádě. Proto jsem téměř okamžitě kývnul na nabídku Posádkového velitelství Praha a od roku 2017 sloužím u Čestné stráže AČR na pozici staršího stfelce v hodnosti desátníka,“ vzpomíná na své rozhodování Jirka.

Tři měsíce tvrdého výcviku

Podplukovník Miroslav Leška, velitel praporu Čestné stráže AČR, si dobře vzpomíná na Jirkovy začátky: „Zpočátku bylo jeho hlavním úkolem naučit se vše potřebné, co musí každý voják Čestné stráže ovládat při zabezpečení protokolárních aktů. Tři měsíce intenzivního a tvrdého výcviku, kterým si projde každý příslušník, ho připravily na vzornou reprezentaci na veřejnosti a zároveň ho ztotožnily s vojenským chováním a vystupováním. Pro Davida Jirku představovaly tyto tři měsíce vysokou psychickou zátěž a změnu ve všech ohledech.“

Desátník Jirka k tomu dodává: „Byl jsem zvyklý na stres i napětí před závody, ale tam to člověk během fyzické zátěže ze sebe dostane. U Čestné stráže jsem se musel hodně přizpůsobit a naučit se stres dostat pod kontrolu ještě více.“ Jednotky Čestné stráže AČR zabezpečují protokolární aktivity na území celé ČR i v zahraničí, také slavnostní uvítání státních zahraničních delegací, slavnostní vojenské nástupy i líbivá exhibiční vystoupení, a tak reprezentují Armádu ČR na veřejnosti. David Jirka dále vysvětluje: „Vlastně reprezentují naši zemi nadále, už ne v kombinéze, ale v reprezentační uniformě. V mé bývalé i současné službě je zapotřebí velká míra sebedisciplíny, trpělivosti, přesnosti, vzájemného respektu, ale i relaxace.“

Návrat mezi olympioniky

David Jirka svou vyrovnanou povahou a skromným chováním šíří pozitivní atmosféru i mezi svými spolubojovníky v četě. Nyní začíná stále intenzivněji trénovat na single ski-fu a rád by se opět aktivně zapojil do vrcholového sportu. „V září letošního roku bych se rád zúčastnil Pražských primátorek. Pokud uspějí, tak se v roce 2021 pokusím zajet tzv. kontrolní závody s co nejlepším výsledkem. Až tady se mi mohou opět otevřít šance pro nominaci na olympiádu a návrat do olympijské rodiny,“ uzavírá s širokým úsměvem své vyprávění desátník David Jirka, olympionik, čestňák a prý obyčejný kluk z Jindřicháče.

Text: mj. Eva Cajthamlová, foto: archiv des. Davida Jirky

Přehled nejlepších výsledků:

Závod	Disciplína	Výsledek
1998 Mistrovství světa juniorů – Ottensheim	2×	15. místo
1999 Mistrovství světa juniorů – Plovdiv	8+	4. místo
2000 Mistrovství světa juniorů – Záhřeb	4×	3. místo
2002 Mistrovství světa – Sevilla	4-	1. místo
2003 Mistrovství světa – Milán	4×	2. místo
2004 Olympijské hry – Atény	4×	1. místo
2005 Mistrovství světa – Gifu	4×	1. místo
2006 Mistrovství světa – Eton	4×	1. místo
2007 Mistrovství světa – Mnichov	4×	1. místo
2008 Olympijské hry – Peking	4×	10. místo
2008 Mistrovství Evropy – Atény	4×	4. místo
2009 Mistrovství světa – Poznaň	4×	11. místo
2010 Mistrovství Evropy – Montemor-O-Velho	2×	3. místo
2010 Mistrovství světa – Karapiro	2×	9. místo
2011 Mistrovství světa – Bled	2×	12. místo
2011 Mistrovství Evropy – Plovdiv	4×	1. místo
2012 Mistrovství Evropy – Varese	8+	3. místo
2013 Mistrovství Evropy – Sevilla	8+	1. místo
2014 Mistrovství Evropy – Bělehrad	4×	1. místo
2014 Mistrovství světa – Amsterdam	4×	17. místo
2015 Mistrovství Evropy – Poznaň	2×	6. místo
2015 Mistrovství světa – Aiguebelette	2×	18. místo

David Jirka jako člen párové čtyřky během olympijského závodu

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich profese

Záložníci pod lupou

Zbyněk Král, narodil se 24. 11. 1989 v Chomutově, nyní žije v Praze

Zbyněk do svých 19 let bydlel se svou matkou, otcem a bratrem v Chomutově. Vystudoval místní průmyslovku v oboru IT. V devatenácti odešel studovat do Prahy na Fakultu jadernou a fyzikálně inženýrskou ČVUT, kde vystudoval obor Aplikovaná informatika. Ve volném čase se věnuje počítačům, historii, posilování, běhu, plavání, turistice a horolezení.

Civilní profese

Zbyňkovým současným zaměstnavatelem je Fyzikální ústav Akademie věd České republiky, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT a Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy. Prostřednictvím těchto institucí

pracuje v CERN (Evropská organizace pro jaderný výzkum) v Ženevě. Zde má na starosti vývoj řídicího software pro experiment ProtoDUNE, což je prototyp amerického neutrinového detektoru DUNE, který se staví v Jižní Dakotě v USA. Občas v Ženevě tráví i několik měsíců v roce, ale zaměstnavatel mu umožňuje vrátit se do ČR na cvičení, ještě nikdy se nestalo, že by nemohl.

Vztah k armádě

Vždy se zajímal o vojenský a historický, proto také vstoupil do Československé obce legionářské. Armáda pro něj byla vždy záložní plán, kdyby mu nevyšla VŠ a i když ji úspěšně

dokončil, tak si říkal, jestli by se přeci jen nešlo nějak zapojit a nejen si „hrát na vojáky“ v rámci historie nebo airsoftu. Na přelomu let 2015/2016 se o AZ začalo více mluvit a on si řekl, že to je ta cesta, jak spojit civilní uplatnění ve vědě a alespoň částečnou participaci v armádě. Zjistil si náležitosti, začal cvičit a úspěšně zvrátil roky nicnedělání na VŠ, což mělo za následek zhubnutí o 30 kg. V březnu 2016 si podal žádost na KVV a v červenci nastoupil na KZP. Rodina i přátelé jej v tom podporovali a nesetkal se s negativním ohlasem.

Současná pozice v AZ

V prosinci 2016 se dostal na vysněný útvar – 41. mechanizovaný prapor v Žatci. Začínal zde jako pancéřovník (s kurzem CLS), nedávno povýšil na zástupce velitele družstva (ačkoliv na četaře musí kvůli pravidlu dvou let na hodnosti v rámci sboru čekat ještě rok) a je téměř jisté, že v blízké budoucnosti dostane vlastní družstvo. Aktuálně je tedy v hodnosti desátníka.

Četnost a délka cvičení

Cvičení AZ je pro Zbyňka vítaná změna v rutinně všedního života, kde obvykle sedí za počítačem a programuje. U 41. mpr je náplň různorodá, ať už jsou to kurzy, střelby (a to i dynamické, včetně BOSek), boj v zastavěné oblasti nebo klasický polní výcvik, povětšinou na Doupově. Délka cvičení je dostačující, ale bral by klidně i více dní. V současnosti je to čtyřikrát 7–10 dní za rok, k tomu kurzy a soutěže. Větší zapojení a spolupráce se zahraničními jednotkami by také ocenil.

Ohlasy vojáků z povolání

Vojáci z povolání jej povětšinou berou a osobně se nesetkal s žádným útokem vůči AZ na praporu. Instruktoři z řad profesionálů si cení zájmu učit se novým věcem a nebojí se jít i do hloubky probíraného materiálu.

Pozice vojáka z povolání

Mnoho jeho kolegů odešlo do profesionální armády, nicméně on o tom nepřemýšlí, jelikož se obává, že by spíše skončil za stolem, a to není nic, co by ho lákalo. Nicméně nevylučuje, že se jeho pohled na věc může časem změnit.

Na základě vyprávění Zbyňka Krále připravil Michal Voska, foto: archiv Zbyňka Krále